

Stadia ja Evtek yhdistyvät

Ammattikorkeakoulut Stadia ja Evtek yhdistyvät 1.8.2008 alkaen Metropolia-ammattikorkeakouluksi. Metropoliasta tulee pääkaupunkiseudulla vaikuttava ammattikorkeakoulu.

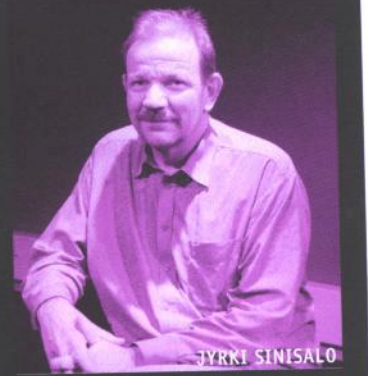
Siri Kolu on nimitetty Stadian esittävän taiteen koulutuspäälliköksi 1.8.2007 Yhdistymisen myötä myös esittävän taiteen koulutusohjelma siirtyy Metropoliaan. Kolu on teatteritaiteen maisteri ja teatteri-ilmaisun ohjaaja. Hän on työskennellyt Stadiassa päätoimisena dramaturgian ja esitysteorian opettajana, vastaavana tutkijana Stadian devising-hankkeessa sekä Helsingin yliopistossa kotimaisen kirjallisuuden tutkimusassistenttina. Stadian esittävän taiteen koulutusohjelmassa koulutetaan teatteri-ilmaisun ohjaajia (AMK). Koulutuksen rakenne pohjautuu laajaan esityskäsitykseen, perinteisen ja soveltavan teatterin syleilyyn.

Kolu haluaa vastata koulutuskentän ja työelämän murrokseen, jossa kuumat kysymykset keskittyvät mm. pätkätöihin ja uudelleen kouluttautumisen tarpeisiin. Kolun tavoitteena on myös teatteri-ilmaisun ohjaajien ammattikentän näkyvyyden parantaminen. ■

Uusi pilottikoulutus!

Korkeakoulutusta esitystoiminnan teknisille

Esitystoiminnassa käytettävä tekniikka lisääntyy ja monipuolistuu huimaa vauhtia ja tarve laaja-alaisille tekniikan osaajille kasvaa. Tähän saakka kuitenkin alalle ei ole ollut korkeakoulutusta. Syksyllä 2008 aloittava uusi Metropolia-ammattikorkeakoulu tulee antamaan pioneerin roolin korkeakoulutusta teatteri- ja esitystekniikan alalla.

Teatterialan teknisiltä osaajilta on jo pitkään puuttuneet korkeakoulutusmahdollisuudet: teatteritekniisin ammatteihin on koulutettu oppipoika ja kisälli -periaatteella. Tarve alan koulutuksen kehittämiseksi on tunnustettu jo pitkään ja koulutusväyliä on kehitetty pitkäjänteisesti.

- Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia on järjestänyt noin kymmenen vuoden ajan ammattitutkintoja sekä erikoisammattitutkintoja. Ensin mainitussa kouluttaudutaan oman työn ohella lähinnä valo- ja äänimiehen tehtäviin ja erikoisammattitutkinnoissa valo-, ääni- ja näyttämö-mestarin tehtäviin, kertoo Stadian esittävän taiteen koulutusohjelman näyttämö-mestari **Jyrki Sinisalo**. Hän on ollut alusta asti suunnittelemassa ja vetämässä ammattitutkintoja. Hän on myös Suomen Valo- ja Äänisuunnittelijoiden Liiton puheenjohtaja.

Sinisalon mukaan ammattitutkinnot eivät yksin voi vastata koulutuspuutteisiin kaikissa teatteriteknisissä ammateissa. Tällaisia ovat muun muassa esimiestasoiset, kuten käyttöpäällikön tehtävät.

Teatteritekniikan koulutus toteutuu Metropolian Esittävän taiteen koulutusohjelman alaisuudessa teatteri- ja esitystek-

niikan suuntautumisvaihtoehdossa ja siitä valmistuu medianomeja (AMK). Samassa koulutusohjelmassa koulutetaan teatteritoiminnan suuntautumisvaihtoehdossa teatteri-ilmaisun ohjaajia (AMK), joita on koulutettu Stadiassa lähes kymmenen vuotta. Tämäkin koulutus siirtyy Metropolian alaisuuteen.

- Medianomi-opinnot painottuvat tekniikkaan, mutta näkökulma on esittävän taiteen. Vuoropuhelun taitelijan ja tekniikan välillä on oltava luontevaa, pohtii Sinisalo, joka on ollut mukana rakentamassa myös medianomi-koulutusta. Stadian lisäksi koulutusta ovat olleet rakentamassa monien suurten teatteritalojen toimijat.

Koulutus alkaa ensi syksynä

Teatteri- ja esitystekniikan koulutus alkaa syksyllä 2008 aikuiskoulutuksena, joka on suunnattu alalla jo työskenteleville ammattilaisille.

- Koulutus toimii heille tiedon päivityksenä sekä antaa virallisen todistuksen ammattitaidosta. Mukana on teknisen koulutuksen lisäksi myös paljon projektinhallin-

nan ja esimiestaitojen opiskelua, kertoo Sinisalo.

Aikuiskoulutus on suoritettavissa työn ohessa lähiopetusviikonloppuina sekä etätehtävin ja projektein. Koulutuksen laajuus on 240 opintopistettä ja aikuiskoulutuksena sen suorittamiseen kuluu aikaa kahdesta kolmeen vuoteen. Syksyllä 2008 opinnot pääsee aloittamaan 12 uutta opiskelijaa.

Tulevaisuudessa koulutusta laajennetaan myös nuorten koulutukseksi, jolloin siihen voivat hakeutua vasta alalle aikovat. Opetus tapahtuu tuolloin kokopäiväisenä opiskeluna ja opinnot kestävät nelisen vuotta.

Koulutukselle on kova tarve

Korkeakoulutukselle on kentällä tarve. Esitystoiminnan laajentuessa uusille alueille ja esitystoiminnassa käytetyn tekniikan lisääntyminen ja kehittyminen vaativat ammattitaitoisia, ajassa mukana olevia osaajia.

Tie koulutukseen on kulkenut monien portaiden kautta. Vuonna 1998 aloitettiin *Kulissi*-projekti, jonka tehtävänä oli kerätä

Koulutus auttaa muuttuvan arjen käsittelemisessä. Se on avain pärjäämiseen, hyvinvointiin ja itsetuntoon.

tietopankki internetiin. *Kulissi*-projektin jälkeen syntyi *Ramppi*-projekti, jonka puitteissa kehitettiin lisää esitystekniikan koulutusta.

Kansainvälistä näkökulmaa aiheeseen on haettu *Theatre technical training in EU* -hankkeen kautta, jonka tavoitteena oli tunnistaa teatteritekniikan nopeasti kehittyvässä alalla tarvittava erityisosaaminen ja sitä kautta koulutuksen tarpeet. Hanke päättyi syyskuussa 2007. TeMe oli käynnistämässä tätä hanketta 2000-luvun taitteessa.

Työllistyminen

Metropolian esittävän taiteen koulutusohjelmasta medianomiksi valmistuneet tulevat työskentelemään useimmiten käyttöpäällikkö-tasoisissa tehtävissä muun muassa teatteri- ja oopperataloissa, teatteriryhmissä, kulttuuri- ja monitoimitaloissa, konsertti- ja festivaalitoiminnassa, kansainvälisessä esitystoiminnassa sekä suunnittelutoimistoissa ja myyntiorganisaatioissa.

- Oli sitten kyseessä maailmanluokan konsertti, jonne tullaan 80 rekan kanssa tai pienemmän mittakaavan esitys, medianomi on rautainen ammattilainen, joka osaa suunnitella ja hallita siihen liittyvän tekniikan sekä johtaa työtä, toteaa Sinisalo.

- Opintoihin kuuluu paljon työelämäyhteistyöprojekteja sekä esittävää taidetta tuottavien tahojen että suunnittelutoimistojen kanssa, valottaa Sinisalo. Toimitaan siis siellä, missä työtkin ovat.

Miten koulutus sitten keskustelelee muiden alan koulutusten kanssa?

- Tämä koulutushan on itsessään ainutlaatuinen ja ensimmäistä kertaa Suomessa järjestettävä. Esimerkiksi TeaKin Valo- ja äänisuunnittelun laitokselta valmistuu valo- ja äänisuunnittelijoita, alan taitellijoita. Heillä on tietenkä alan teknistä osaamista, mutta he tarvitsevat tueksensa näitä tek-

tietoa olevista teatteritekniikan alan koulutuksesta, auttaa teattereita kehittämään henkilöstön koulutusta ja laatia teatteritekniikan alan

niikan rautaisia ammattilaisia, sanoo Sinisalo. Medianomi työskentelee kiinteässä yhteistyössä muiden esittävän taiteen ammattilaisten, muun muassa valo- ja äänisuunnittelijoiden, lavastajien, ohjaajien ja koreografien sekä näyttelijöiden kanssa.

Myös ammattitutkintoja koulutusmuotona jatketaan edelleen, koska niiden tavoite on toisaalla kuin uuden alkavan koulutuksen.

Koulutuksella lisäarvoa

Vaikka alalla työskentelevät ovatkin jo ammatissaan ja selvinneet tähän saakka ilman koulutusta, on sen hankkiminen kuitenkin selkeä lisäarvo.

- Koulutus antaa reilut työkalut nopeasti muuttuvassa arjessa selviämiseen, vaikuttaa työhyvinvointiin ja työntekijän itsetuntoon. Lisäksi se avaa ovia verkostoitumiselle: itse ei tarvitse osata kaikkea. Myös oma profiili työssä ja työnkuva saattavat muuttua, luettelee Sinisalo. Hänen mukaansa koulutus vaikuttaa myös palkkoihin, mutta samalla se merkitsee myös säästöjä.

- Näyttämöajasta on pula ja paljon asioita on suunniteltava ennakoon näyttämön ulkopuolella. Koulutuksen avulla ennakkosuunnittelun määrää voidaan kasvattaa, näyttämöajassa säästetään ja tämä vähentää kustannuspaineita siinä suunnassa. Ammattitaito ja laatu kasvavat, sanoo Sinisalo.

Koulutuskentän kuuma peruna on tällä hetkellä ylikouluttaminen. Toisaalta Suomessa kärsitään työvoimapulasta, toisille aloille taas koulutetaan liikaa väkeä. Alkavassa koulutuksessa tämä näkökohta on kuitenkin tarkkaan suunniteltu.

- Koulutusta ei ole aiemmin annettu ja sen tarve on kova. Aiomme kouluttaa vain sen verran osaajia kuin on tarpeellista. Tavoitteena on työllistää suoraan koulun penkiltä esimerkiksi harjoittelujen ja projektien kautta. Näin koulutuksella on suora työllistävä vaikutus, mieltii Sinisalo.

Tekniikka myös kehittyä ja esimerkiksi kansainväliset vierailut lisääntyvät koko ajan. Esitystekniikan osaajien on pystyttävä vastamaan näihin haasteisiin ja työtilaisuuksien määrän kasvaessa teknistyvässä yhteiskunnassa myös alan osaajia tarvitaan enemmän. ■

Teksti ja haastattelut
Elina Arola

Stadian Esittävän taiteen koulutusohjelman tuottaja

Teatteri- ja esitystekniikan koulutus pähkinänkuoressa

- Alkaa aikuiskoulutuksena syksyllä 2008, 12 aloituspaikkaa
- 2008 alkava koulutus tarkoitettu jo alalla työskenteleville
- Koulutuksen järjestäjä: Metropolia-ammattikorkeakoulu, lähiopetus pääkaupunkiseudulla
- Mahdollista suorittaa työn ohessa, 180/240 op, kesto 2-3 vuotta
- Haku aikuiskoulutuksen yhteishaussa 16.4.-2.5.2008
- Valintaa edeltävät ennakoitettävät sekä valintakoe
- Kouluttaa teatteritekniikan esimiestason ammatteihin, monipuolisesti erilaiset esitystoiminnan muodot huomioiden
- Koulutuksessa mahdollisuus suuntautua ydinosaamisen syventämiseen joko näyttämö-, valotai äänitekniikassa